

Aloite tilapäisen valiokunnan perustamiseksi / kunnanvaltuuston puheenjohtajisto

Kunnanvaltuusto 20.04.2026 § 28
34/00.00.01/2026

Kunnanhallituksen esitys	<p>Kunnanvaltuusto päättää</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) asettaa keskuudestaan kuntalain 35 §:ssä tarkoitetun tilapäisen valiokunnan valmistelemaan valtuuston puheenjohtajiston erottamista koskevaa asiaa 2) valita tilapäiseen valiokuntaan neljä (4) jäsentä ja kullekin henkilökohtaisen varajäsenen 3) nimetä varsinaisista jäsenistä valiokunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan 4) että valiokunnan työskentelyssä noudatetaan soveltuvin osin kunnan hallintosäännön määräyksiä ja että asiat käsitellään puheenjohtajan selostuksen pohjalta ja että valiokunta voi ottaa itselleen sihteerin
Päätös	<p>Kunnanvaltuusto päätti, että tilapäistä valiokuntaa ei perusteta.</p>
Käsittely	<p>Timo Tossavainen esitti, että Pelkosenniemen kunnanvaltuusto ei perusta tilapäistä valiokuntaa.</p> <p>Perusteluina hän esitti, että:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Perustuslain mukaan ihmiset ovat yhdenvertaisessa asemassa lain edessä. Ottamatta kantaa tekoon ja sen moitittavuuteen, mikäli Pelkosenniemen kunnanvaltuusto ryhtyy nyt perustamaan tilapäistä valiokuntaa, rangaistuksen perusteella, sakkorangaistuksen vuoksi, se tarkoittaisi jatkossa, että myös kaikkien muiden päiväsakkoja saaneiden puheenjohtajien ja kunnanjohtajan kohdalla, olisi aina perustettava tilapäinen valiokunta. Edellä oleva tarkoittaa, että käytännössä lähtökohtaisesti jo yli 20km/h ylinopeus, on liikenneturvallisuuden vaarantamista ja rangaistusmääräysmenettelyllä päiväsakotettavaa. Yhdenvertaisen kohtelun kautta, pitäisi kirkonkylän kohdalla, kaasujalan lipsahtaessa, lähtökohtaisesti jo 61km/h vauhdilla perustaa tilapäinen valiokunta. Vaihtoehtoisesti, mikäli asiaa ei ajatella rangaistusten, vaan tuomittujen tekojen kautta, pitäisi valtuuston nyt yhdenvertaisen kohtelun takaamiseksi määritellä, rikoslain kaikki teot tai vähintäänkin luvut, mistä tai minkä tyyppisistä teoista valiokunta perustettaisiin. 2. Kallion teot on tutkinut poliisi, syyttäjä on syyttänyt ja tuomioistuin tuominnut. Kalliolle ei ole vaadittu rangaistusta, eikä tuomittu virkarikoksista. Samasta teosta ei voi kahta kertaa tuomita. Seikan johdosta, tekoja ei voi enää edes poliisi tutkia uudestaan. Edellä kerrotun vuoksi, ei myöskään Pelkosenniemen kunnanvaltuusto voi nyt ryhtyä tutkimaan samoja tekoja, UUSIEN rikosnimikkeiden etsimiseksi, esitutkintaviranomainen ei voisi niitä kuitenkaan ottaa tutkittavakseen. 3. Tuomitut teot on tehty ennen vaaleja, ihmiset on äänestäessään tienneet, ketä ovat äänestäneet ja antaneet teoista siten myös poliittisen tuomion. Kalliolle on äänestäjät antaneet poliittisen mandaatin. 4. Mitä tulee mahdollisiin jatkossa tuleviin esteellisyyksiin, on valtuustossa varapuheenjohtaja. Puheenjohtajan on joka tapauksessa itse velvollisuus jäädä itsensä, mikäli tulee esteellisyystilanteita. Se on normaali käytäntö muutoinkin.

Edellä mainituin perustein siis esitän, että Pelkosenniemen kunnanvaltuusto ei perusta tilapäistä valiokuntaa. Johanna Jaakkola, Eeva Airas ja Piia Taipola kannattivat esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että koska on tehty pohjaesityksestä poikkeava kannatettu muutosesitys, on syytä äänestää. Puheenjohtaja esitti äänestystavaksi nimenhuutoäänestys siten, että kunnanhallituksen esitys on JAA ja Tossavaisen esitys on EI.

Suoritettiin nimenhuutoäänestys.

Puheenjohtaja totesi äänestyksen tuloksen:

Annettu yhteensä kolmetoista (13) ääntä

JAA neljä (4) ääntä: Kankaanranta Markku, Karnaattu Heidi, Luoma-aho Tero, Nenonen Kati

EI yhdeksän (9) ääntä: Airas Eeva, Jaakkola Johanna, Kallio Tarja, Lakso Laura, Poikela Marko, Taipola Piia, Tossavainen Timo, Uusitalo Janne, Kallio Markku

Puheenjohtaja totesi, että kunnanvaltuuston päätökseksi tulee Tossavaisen esitys

Markku Kankaanranta, Tero Luoma-aho ja Kati Nenonen jättivät päätöksestä eriävän mielipiteen.

Tiedoksi

Muutoksenhaku

Päätöksestä voi hakea muutosta kuntalain 135 §:n mukaisesti kunnallisvalituksella hallinto-oikeudelta.

Kunnanhallitus 13.04.2026 § 139

Päätösesitys

Kunnanhallitus päättää

- 1) todeta, että liitteenä olevan aloitteen tilapäisen valiokunnan asettamisesta on allekirjoittanut vähintään neljäsosa valtuutetuista ja asia on tullut kuntalain 34 §:n nojalla vireille
- 2) esittää kunnanvaltuustolle, että se asettaa keskuudestaan kuntalain 35 §:ssä tarkoitetun tilapäisen valiokunnan valmistelemaan valtuuston puheenjohtajiston erottamista koskevaa asiaa
- 3) esittää kunnanvaltuustolle, että se valitsee tilapäiseen valiokuntaan neljä (4) jäsentä ja kullekin henkilökohtaisen varajäsenen
- 4) esittää kunnanvaltuustolle, että se nimeää varsinaisista jäsenistä valiokunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan
- 5) esittää kunnanvaltuustolle, että valiokunnan työskentelyssä noudatetaan soveltuvin osin kunnan hallintosäännön määräyksiä ja että asiat käsitellään puheenjohtajan selostuksen pohjalta ja että valiokunta voi ottaa itselleen sihteerin

Päätös

Päätösesitys hyväksyttiin.

Käsittely

Tarja Kallio oli edelleen poissa kokouksesta.

Kallion varajäsen Johanna Jaakkola oli edelleen läsnä kokouksessa.

Johanna Jaakkola poistui kokouksesta pykälän käsittelyn jälkeen 18:34

Perustelut

Neljä Pelkosenniemen kunnanvaltuutettua (Markku Kankaanranta, Heidi Karnaattu, Tero Luoma-aho ja Kati Nenonen) on jättänyt kunnanvaltuuston kokouksen muissa asioissa 8.4.2026 § 21 esityksen, että kunnanvaltuusto asettaa kuntalain 35 §:n mukaisen tilapäisen valiokunnan kunnanvaltuuston puheenjohtajiston luottamuksen ja mahdollisen erottamisen selvittämiseksi.

Aloitteessa pyydetään selvittämään:

- nauttiiko kunnanvaltuuston puheenjohtajisto kunnanvaltuuston luottamusta
- onko kunnanvaltuuston puheenjohtaja toiminut virkavastuun vastaisesti
- onko valtuuston puheenjohtaja syyllistynyt virkavelvollisuuden rikkomiseen

Kuntalain 34.2 §:n mukaan valtuusto voi erottaa valtuuston ja valitsemiensa toimielinten puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan kesken toimikauden, jos he tai jotkut heistä eivät nauti valtuuston luottamusta. Erottispäätös koskee puheenjohtajistoa kokonaisuudessaan.

Kuntalain 35 §:n mukaan tilapäisen valiokunnan asettamisesta päättää valtuusto. Aloitteen valiokunnan asettamisesta voi tehdä kunnanhallitus esityksellään tai vähintään neljäsosa valtuutetuista yhteisellä aloitteellaan. Tilapäinen valiokunta voidaan asettaa vain, jos sen asettamiselle on valtuuston enemmistön tuki. Mikäli valtuusto päättää, ettei valiokuntaa aseteta, asia raukeaa.

Mikäli valtuusto päättää asettaa valiokunnan, kuntalain mukaan tilapäisen valiokunnan tehtävänä on:

- valmistella asia (kuntalaki 35 § ja kuntalaki 93 §)
- kuulla asianosaisia (hallintolaki 34 §)
- hankkia kunnanhallituksen lausunto asiassa (kuntalaki 35 §)
- valmistella asia valtuuston päätettäväksi (kuntalaki 93 §)

Kuntaliiton suosituksen (Luottamushenkilöiden erottaminen epäluottamuksen perusteella, Helsinki 2021) mukaan valiokunnan sopiva koko on 5-7 jäsentä. Valituille on syytä valita henkilökohtaiset varajäsenet ja valinnassa on otettava huomioon tasa-arvolain säännökset. Kuntalain 35.1 §:n mukaan valiokunnan jäseniksi voidaan valtuutettujen lisäksi valita varavaltuutettuja.

Tilapäinen valiokunta on julkisuuslain 4.1 §:n 4 kohdassa tarkoitettu kunnallinen viranomainen, ja sen laatimiin ja vastaanottamiin asiakirjoihin sovelletaan julkisuuslakia. Valiokunnan pöytäkirjat tulevat julkisiksi, kun pöytäkirja on allekirjoitettu ja tarkastettu, lukuun ottamatta salassa pidettäviä tietoja.

Tilapäisessä valiokunnassa sovelletaan hallintolain 28.1 §:n esteellisyysperusteita eli esteellisyys arviointi on tiukempaa kuin valtuutetun esteellisyys valtuustossa. Tilapäisen valiokunnan tehtävänä on valmistella valtuustolle toimielimen tai puheenjohtajiston erottamista koskevaa asiaa. Valiokuntaan ei tulisi valita valtuutettuja, jotka itse tai joiden hallintolain 28 §:ssä tarkoitettu läheinen on kyseisen toimielimen tai puheenjohtajiston jäsen tai varajäsen, koska he ovat esteellisiä valmistelemaan omaa tai läheisen erottamista eivätkä siten voisi osallistua valiokunnan työskentelyyn.

Valmistelija	Talous- ja hallintopäällikkö Lauri Lehtikero 040 725 2991
Esittelijä	Vt. kunnanjohtaja Mikko Merikanto
Tiedoksi	
Muutoksenhaku	Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.